

Kuka maksaa?

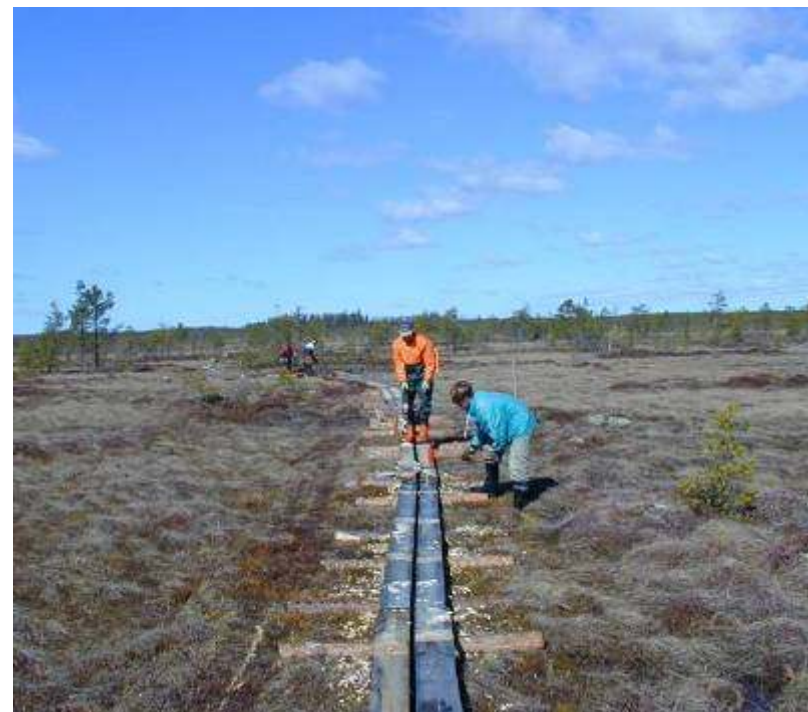
Airi Matila/Luonto- ja maisemapalvelut -teemaryhmä

Kylämaisemat kuntoon -tilaisuus
Pudasjärvi 20.10.2010

Kenelle maksetaan?

- Maaseutuelinkeinot monipuolistuvat luonnon- ja maisemanhoidon asiakaslähtöiseen palvelutarjontaan
- Maiseman- ja luonnonhoidon yrittäjät osaavat hoitaa maaseudun aineellisia ja aineettomia arvoja
- Tavoitteena on ympäri-
vuotinen ja pysyvä moniala-
yrittäjäyys

Laadukas kyläsuunnitelma

- Kyläsuunnitelma on oiva työkalu yhteisen maiseman hoidon suunnitteluun
- Töiden rahoitus pitää sisällyttää kyläsuunnitelmaan jo laadinnan aikana
- Tuttujen rahoituskeinojen lisäksi kannattaa ideoida uusia ja koota laajoja rahoituskokonaisuuksia

Kuva: Matti Seppälä

Tuntihintoja, sis. alv 22%

- Perustyö 29,50 € / h
 - puiden pilkkominen
 - risujen kasaus
- Sahamies 34,50 € / h
 - puiden kaato turvallisesti
 - rungon valmistus puutavaraksi
- Erikoistyöt 46,50 € / h
 - työnjohto, opastus, neuvonta
 - kaatoluvat

Lähde: Koti ja Kuusi Osuuskunta,
sosiaalinen yritys Lahdessa

Kuka maksaa?

- **Maanomistaja:** kunta, seurakunta, mökkiläinen, omakotiasukas
- **Kylämaiseman hyödyntäjä:** talkoolainen, sponsori, matkailija, virkistyskäyttäjä, kuluttaja
- **Yhteiskunta:** maatalouden erityisympäristötuki, metsätalouden luonnonhoitohankkeet, toimintaryhmien EU-rahoitus paikallishankkeisiin...

Kuva:Airi Matila

Kuntien omat alueet

- viheralueiden hoitotasoa on laskettu viimeisten 20 vuoden aikana
- runsaasti työvoimaa vaativista töistä siirrytty kevyempiin
- nykykäytäntö järkevä, edullinen ja nykyaikaan sopiva

Kuva: Kirsi Kujala

Onko kunnan mailla kaikki hyvin?

Seurakunnat

- Kirkonalue on merkittävä osa yhteistä maisemaa
- Työntekijät ja luottamushenkilöt tiedostavat alueiden arvon ja mahdollisuudet
- Alueiden hoito kannattaa suunnitella osana kokonaisuutta
- Alueiden hoidossa yhteistyötä kunnan kanssa > yrittäjälle isompia työkokonaisuuksia > kustannussäästöjä

Tiehallinto ja tiekunnat

Tontinomistaja/mökinomistaja

Maisemanhoidon hyödyt tontinomistajalle/mökinomistajalle

- Omassa pihapiirissä viihtyy paremmin
- Kunnossa oleva ja siisti piha on turvallinen
- Kiinteistö on helpompaa myydä
- Kiinteistön myyntihinta on korkeampi
- Hoitotyökustannukset ovat kotitalousvähennyskelpoisia verotuksessa

Talkoolainen

MAASEUTUPOLITIIKAN
YHTEISTYÖRYHMÄ

Kuva: Juha-Matti Valonen

Sponsorit ja välittäjäorganisaatiot

- VR lahjoittaa perinnemaisemien kunnostustyöhön varoja, jotka se kerää huhtikuussa ja syyskuussa ostetuista kaukoliikenteen junalipuista. Välittäjäorganisaatio: Suomen luonnonsuojeluliitto
- Hartwall Vesijärven kunnostamiseen. Välittäjäorganisaatio: Puhdas Vesijärvi -hanke
- Itämeren puhdistaminen. Välittäjäorganisaatio: Elävä Itämeri -säätiö säätiörekisteriin 2008
- Fingrid ja Vattenfall rahoittavat niittyjen hoitoa Pirkanmaalla. Välittäjäorganisaatio: ProAgria Pirkanmaa, maa- ja kotitalousnaiset

Rahoittajana virkistyskäyttäjä ja matkailija

- Kuokkalankosket Lempäälässä
Koskikalastusmaksu 10€ / päivä
paikkakuntalainen 60€ / v ja ulkopaikkakuntalainen 90€ / vuosi
toteuttajana Kuokkalan-Kuljun osakaskunta
- Lopen mönkijärata, 30 km
25 €/ päivä tai 120 €/koko ajokausi
Toteuttajina Hämeen liitto, Lopen kunta ja maanomistajat
- Voisiko kylämaiseman tuotteistaa ja kaupallistaa matkailijalle?

Virkistysarvokauppa yhdistää virkistysarvoista nauttivan ja maanomistajan tarpeet

- Kun kesämökkiläinen tai matkailuyrittäjä saa iloa maanomistajan tuottamasta maisemasta, hänen kannattaa maksaa palkkio maanomistajalle
- Maanomistaja luopuu tietyistä oikeuksistaan käyttäen omaisuuttaan niin, että alueen virkistysarvot säilyvät sovitulla tasolla
- Kauppasopimus laaditaan määräajaksi
- Sopimuslomake www.mtk.fi

Virkistysarvokauppa voi koskea esimerkiksi

- tietyn metsäalueen päätehakkuun siirtämistä sovitulla vuosimäärällä esimerkiksi 10 vuotta eteenpäin
- virkistysarvon ostaja ja maanomistaja myyjänä sopivat korvauksesta, Etelä-Suomessa 500 euroa, sis. alv., noin yhden hehtaarin vuosihinta (?)

Mökkimaisema vuokrattavana

Omasta mökkikontista avautuva maisema on usein jonkun toinen omistuksessa. Maisemaa saattaa uhatta vaikka avohakkuu. Virkistysarvokauppa, mökkimäen vuokraus, säilyttäisi lomamäen tuntuun sovitun vuokra-ajan.

Etelä-Suomi
Etelä-Suomi 18.4.2010
www.fennan.fi

600 €/v

Teksti:
SAGARI HEINÄLÄ

Yli 100 vuotta vanha mökkimäen avaus näkii uutta, metsäomistajan kanssa voi jättää mökkimäen vapautumaan avohakkuusta, mikä mahdollistaa uuden avohakkuun-alueen luottamuksella vuokra-ajaksi.

Suosi suomalaista laidunlihaa!

- Laidunnus avartaa maisemia ja rantoja sekä monipuolistaa laidunalueen kasvi- ja eläinlajistoa
- laidunlihankasvattajat hyödyntävät luonnonlaitumia ja ruovikoituvia ranta-alueita
- luonnonlaitumet, niityt ja avoin viljelymaisema säilyvät tuleville sukupolville

EU: Toimintaryhmien hankerahoitus

MAASEUTUPOLITI
YHTEISTYÖRY

Kuva: Terhi Ajosenpää

EU: Maatalouden erityisympäristötuki

EU: Ei-tuotannolliset investoinnit

Monivaikutteisen kosteikon perustaminen tai arvokkaan perinnebiotoopin alkuraivaus ja aitaus

EU: Omakotitalkkari auttaa

- Omakotitalkkari tekee pihatöitä ja kiinteistön kunnostusta seniori-omakotiasukkaille. Ammattiosaamista vaativaa työtä ei tarjota.
- noin 150 omakotitalkkaria yli 80 Omakotiliiton paikallisyhdistyksessä
- www.omakotiliitto.fi

EU: Ympäristötyöt työllistävät

- koulutetaan ja työllistetään pitkäaikaistyöttömiä ympäristön kunnostustöihin
- Työkohteen valinta: yleishyödyllisyys, positiiviset vaikutukset alueen ympäristöön ja elinkeinoelämään
- työministeriön, ympäristöministeriön ja kuntien rahoituspäätöksillä on keskeinen merkitys
- Alueelliset ympäristökeskukset johtavat töitä

MMM: Metsäluonnon hoitohankkeet

MAASEUTUPOLITIIKAN
YHTEISTYÖRYHMÄ

Kuva: Timo Soininen

YM: Avustukset rakennusperinnön hoitoon

